

O B S A H

1. FORMÁLNÍ ORGANIZACE	3
1.1. Organizace a byrokracie	3
1.2. Povaha byrokracie	5
2. HLAVNÍ OBRYSY VÝVOJE SOCIOLOGIE ORGANIZACE	6
2.1. Klasické období sociologie organizace	6
2.2. Interakcionistické reakce na klasické období	7
2.3. Současné fáze vývoje sociologie organizace	9
3. SOCIOLOGIE ORGANIZACE MAXE WEBERA	11
3.1. Byrokraticky řízené organizace	12
3.1.1. Byrokracie v podmínkách legálního panství	12
3.1.2. Předpoklady vzniku byrokracie	13
3.1.3. Znaky byrokracie	15
3.1.4. Sociální důsledky byrokratické správy	17
3.1.5. Hospodářské důsledky byrokratické správy	17
3.1.6. Trvalost byrokratické formy organizace	18
3.2. Organizace spravované patrimoniálně	19
3.2.1. Rozdíl patrimoniální a byrokratické správy	20
3.2.2. Materiální zabezpečení patrimoniálních úředníků	21
3.2.3. Vývojové linie patrimonialismu	22
3.3. Organizace vedené charismaticky	24
3.3.1. Zvěčnění charismatu	25
4. EMPIRICKY ZALOŽENÁ KRITIKA WEBEROVY A TAYLOROVY KONCEPCE	26
4.1. Výzkum neformálních vztahů v rámci formálních organizací	27
4.1.1. Elton Mayo a výzkum "mezilidských vztahů"	28
4.1.2. Ch.I.Barnard a pronikání "mezilidských vztahů" do manažerské literatury	29
4.1.3. Výzkum skupinové dynamiky	30
4.1.4. Změněný pohled na organizaci v důsledku rozvoje bádání v oblasti "mezilidských vztahů"	31
4.1.5. Homansova systematizace teorie mezilidských vztahů	32
4.1.6. Hlavní body kritiky směru "human relations"	33
4.2. Analýza byrokratických dysfunkcí	34
4.2.1. R.K.Merton a ritualismus byrokracie	34
4.2.2. P.Selznick a nezamýšlené důsledky vyplývající z existence organizace	36
4.2.3. A.W.Gouldner a nezamýšlené důsledky neosobní kontroly	38
4.2.4. Vnitřní rozpory Weberova ideálního typu byrokracie	39
4.2.5. Empiricky založené kritika Weberova ztotožnění byrokracie a rationality	40

5. NOVÉ POHLEDY NA ORGANIZOVANÉ LIDSKÉ CHOVÁNÍ	42
5.1. R.K.Merton a nezamýšlené důsledky jednání	42
5.2. H.A.Simon a teorie omezené racionality	43
5.3. Olschova koncepce kolektivního jednání	45
5.4. K.Arrow a cena placená za koordinaci lidských aktivit	47
6. ZÁKLAD STRUKTURNĚ FUNKCIONÁLNÍHO POJETÍ ORGANIZACE	49
6.1. Cíle organizace	49
6.2. Struktura organizace	51
6.3. Strukturní funkcionalismus a Max Weber	51
7. SOCIOLOGIE ORGANIZACE MICHELA CROZIERA	53
7.1. Byrokratický fenomén	53
7.1.1. Prvky bludného kruhu byrokracie	54
7.1.2. Novost Crozierova přístupu	56
7.1.3. Crozierovo pojetí byrokratické osobnosti	57
7.1.4. Problém změny byrokratické organizace	59
7.2. Zablokovaná společnost	59
7.3. Aktér a systém	61
7.3.1. Zásady strategie jednání	63
7.3.2. Zdroje nejistoty	63
7.3.3. Použitelnost konceptu hry pro studium organizací	67
8. HLAVNÍ TEMATICKÉ OBLASTI STUDIA ORGANIZACÍ	69
8.1. Autorita	69
8.1.1. Autorita administrativní a profesní	69
8.1.2. Problém neformální autority, neformálního vůdcovství	71
8.2. Hierarchické uspořádání organizace	72
8.3. Kontrola	73
8.4. Komunikace v rámci organizace	74
8.5. Vztah organizace a prostředí	75
8.6. Organizace a její změna	76
9. BUDUCNOST ORGANIZACÍ. BYROKRATIE?	78
9.1. Příčiny rozmachu byrokratie	78
9.1.1. Tercializace ekonomiky vyspělých zemí	78
9.1.2. Nízká produktivita úřednické práce	79
9.1.3. Růst nákladů na zpracování informací	80
9.1.4. Archaické podmínky práce úřadů	81
9.2. Možné vlivy byrokratie na organizaci	81
10. CO JE TO TEDY BYROKRATIE? SHRNUTÍ.	84
PŘEHLED LITERATURY	86